T077 BL VII (34) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q34

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 34
475

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 34

Nhieáp Tuïng Thöù Tö:
Thöôøng aên, choã nguû moät ñeâm,
Thoï ba baùt khoâng cho ngöôøi khaùc,
AÊn ñuû, rieâng chuùng, phi thôøi,
Xuùc chaïm, khoâng thoï, dieäu thöïc.
(xuùc chaïm thöùc aên, khoâng thoï maø aên, ñoøi thöùc aên ngon)
Hoïc Xöù Thöù Ba Möôi Moát: AÊN NHIEÀU LAÀN Phaät ôû trong vöôøn Truùc laâm beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca thaønh Vöông xaù, luùc ñoù cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân thöôøng ñeán caùc coõi Naïi-laïc-ca, baøng sanh, ngaï quyû, coõi ngöôøi vaø coõi trôøi quaùn thaáy trong coõi Naïi-laïc- ca, caùc höõu tình chòu khoå bò göôm ñao caét xeû thaân theå hoaëc bò thieâu ñoát naáu...; quaùn thaáy trong coõi baøng sanh, chuùng sanh chòu khoå aên nuoát laãn nhau; quaùn thaáy trong coõi ngaï quyû chuùng sanh bò ñoùi khaùt böùc baùch khoå sôû; quaùn thaáy trong coõi ngöôøi coù khoå vì tìm caàu y thöïc, vì ñaáu tranh sinh toàn maø gieát haïi laãn nhau; quaùn thaáy trong coõi trôøi khoå vì bò ñoïa laïc, aùi bieät ly. Quaùn thaáy roài lieàn noùi cho boán chuùng bieát: “Caùc vò neân bieát, nhö toâi ñaõ quaùn thaáy quaû baùo khoå vui sai bieät cuûa naêm coõi ñeàu laø khoâng hö doái, caùc vò neân tin chôù coù nghi hoaëc. Ngöôøi thoï quaû baùo khoå laø do nghieäp aùc chieâu caûm nhö saùt, ñaïo, taø daâm cho ñeán taø kieán, khoâng tin Tam baûo, khinh maïn toân thaân, khoâng coù taâm töø bi, khoâng trì caám giôùi; do aùc haïnh naøy neân chòu quaû khoå dò thuïc. Ngöôøi thoï quaû baùo vui laø do nghieäp thieän chieâu caûm nhö khoâng saùt, khoâng troäm cho ñeán khoâng taø kieán, suøng tín Tam baûo, kính troïng toân thaân, ñuû loøng töø bi, phuïng trì caám giôùi; do thieän haïnh naøy neân ñöôïc quaû vui dò thuïc”. Boán chuùng nghe roài ñeàu khen ngôïi laø chöa töøng coù: “Thaùnh giaû ñaõ

vì haïng ngöôøi môø aùm chæ haáy hieän taïi khoâng thaáy vò lai nhö chuùng toâi, chæ daïy roõ veà nghieäp thieän aùc trong naêm

coõi maø Thaùnh giaû ñaõ quaùn thaáy ñöôïc. Chuùng toâi nay môùi bieát nhaân quaû baùo öùng khoâng sai, töø nay chuùng toâi caûi aùc tu thieän ñeå ñöôc sanh vaøo coõi laønh, khoâng bò ñoïa vaøo coõi aùc". Sau ñoù boán chuùng suy nghó: "Ñeä töû chuùng ta hoaëc con caùi chuùng ta thöôøng taïo nghieäp aùc, khoâng sieâng tu phaïm haïnh thanh tònh. Nay muoán chuùng boû caùc nghieäp aùc phaûi baûo chuùng ñeán choã Thaùnh giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân nghe phaùp, nhôø nghe phaùp chuùng seõ tu thieän haïnh, khoâng ñoïa trong ñöôøng aùc". Do nghó nhö vaäy neân boán chuùng ñeán nghe phaùp raát ñoâng neân gaây oàn aøo, Theá toân tuy bieát nguyeân do nhöng vaãn hoûi A-nan-ñaø: "Vì sao boán chuùng laïi tuï taäp ñoâng ñaûo ôû choã Muïc lieân?", ñaùp: "Do toân giaû Muïc lieân quaùn thaáy noåi khoå trong naêm Ñöôøng noùi cho boán chuùng bieát neân hoï ñeán tuï taäp ñeå nghe", Phaät noùi: "Ngöôøi nhö Ñaïi Muïc-kieàn-lieân raát khoù ñöôïc gaëp, khoâng phaûi luùc naøo choã naøo cuõng coù. Caùc Bí-soâ ôû trong chuøa nôi choã naøo deã nhìn thaáy neân veû moät bieåu ñoà voøng troøn sanh töû". Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát veû nhö theá naøo, Phaät noùi: "Tuøy voøng troøn lôùn nhoû veû thaønh hình baùnh xe ôû giöõa coù truïc xe, keá veû naêm Caùi caêm tieâu bieåu cho naêm Ñöôøng, trong khoaûng giöõa ba caùi caêm ôû döôùi truïc xe veû ba coõi: Coõi Naïi-laïc-ca ôû giöõa, hai coõi baøng sanh vaø ngaï quyû ôû hai beân; trong khoaûng giöõa ôû hai caùi caêm treân veû hai coõi trôøi ngöôøi. Trong coõi ngöôøi veû boán chaâu: Ñoâng Tyø-ñeà-ha. Nam-thieäm-boä-chaâu, Taây-Cuø-ñaø-ni, Baéc-Cu-loâ-chaâu. ÔÛ truïc giöõa veû voøng troøn saéc traéng, trong ñoù veû töôïng Phaät, phía tröôùc Phaät veû ba hình: Hình chim Boà caâu tieâu bieåu cho tham nhieãm, hình con raên tieâu bieåu cho saân haän, hình con heo tieâu bieåu cho ngu si. Beân ngoaøi voøng troøn baùnh xe neân veû nhieàu soùng nöôùc vôùi nhieàu voø nöôùc, trong voø nöôùc coù höõu tình tieâu bieåu cho höõu tình nguïp laën trong bieån sanh töû, höõu tình naøo soáng thì veû ñaàu loù ra khoûi voø, cheát thì veû chaân loù ra khoûi voø, trong naêm coõi tuøy coõi naøo veû höõu tình cuûa coõi aáy. Chung quanh voøng troøn sanh töû neân veû töôùng sanh dieät cuûa möôøi hai chi duyeân sanh, ôû chi Voâ minh neân veû hình La-saùt, ôû chi Haønh neân veû hình voøng troøn, ôû chi Thöùc neân veû hình con khæ, ôû chi Danh saéc neân veû hình ngöôøi ñi thuyeàn, ôû chi Luïc xöù neân veû hình saùu caên, ôû chi Xuùc neân veû hình nam nöõ xuùc chaïm nhau, ôû chi Thoï neân veû hình nam nöõ thoï khoå laïc, ôû chi AÙi neân veû hình nam nöõ oâm nhau, ôû chi Thuû neân veû hình tröôïng phu caàm bình laáy nöôùc, ôû chi Höõu neân veû hình Ñai Phaïm thieân, ôû chi Sanh neân veû hình ngöôøi nöõ sanh ñeû, ôû chi Laõo neân veû hình nam nöõ giaø nua, ôû chi Bònh neân veû hình nam nöõ bònh, ôû chi Töû neân veû hình ñaùm ma, ôû chi Öu neân veû hình nam nöõ öu saàu, ôû chi Bi neân veû hình nam nöõ khoùc, ôû chi Khoå neân veû hình nam nöõ ñau khoå, ôû chi Naõo neân veû hình nam nöõ keùo con laïc ñaø khoù ñieàu phuïc.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 34
477

Beân treân voøng troøn naøy veû hình con quyû Voâ thöôøng toùc boàm xoàm ñang haù mieäng, hai tay oâm laáy voøng troøn sanh töû, hai beân ñaàu cuûa con quyû neân vieát hai baøi keä: “Ngöôi neân caàu ra khoûi, Sieâng tu lôøi Phaät daïy, Haøng phuïc quaân sanh töû, Nhö voi xoâ nhaø coû. ÔÛ trong phaùp luaät naøy, Thöôøng tu khoâng phoùng daät, Laøm caïn bieån phieàn naõo, Caûnh giôùi khoå khoâng coøn”. Beân treân con quyû Voâ thöôøng neân veû caùi ñaøi troøn traéng tieâu bieåu cho Nieát-baøn vieân tònh”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy ôû choã deã thaáy veû bieåu ñoà voøng troøn sanh töû, caùc Baø-la-moân cö só troâng thaáy hoûi bieåu ñoà naøy tieâu bieåu cho caùi gì, caùc Bí-soâ noùi khoâng bieát , caùc Baø-la-moân cö só noùi: “Neáu khoâng bieát thì veû laøm chi?”. Caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Neân sai Bí-soâ naøo giaûi thích ñöôïc ngoài gaàn beân hình veû ñeå giaûi thích cho hoï hieåu nhaân duyeân luaân chuyeån trong sanh töû”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng löïa choïn maø sai, khi giaûi thích khoâng khieán cho ngöôøi sanh tín taâm maø coøn bò mæa mai cheâ traùch, Phaät noùi: “Neân sai ngöôøi hieåu bieát giaûi thích”. Luùc ñoù trong thaønh Vöông xaù coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï chöa bao laâu sanh ñöôïc moät trai, tröôûng giaû baøn vôùi vôï: “Chuùng ta nay ñaõ coù con seõ phaûi chi duïng nhieàu, toâi nay muoán vaøo bieån caû tìm chaâu baùu”, ngöôøi vôï ñoàng yù, tröôûng giaû chuaån bò ñaày ñuû haønh trang leân ñöôøng ra bieån tìm chaâu baùu, khoâng ngôø gaëp baõo thuyeàn bò ñaém neân tröôûng giaû khoâng theå trôû veà. Ngöôøi vôï phaûi nhôø toân thaân giuùp ñôû vaø töï löïc kieám tieàn nuoâi con khoân lôùn vaø cho con ñi hoïc, ñöùa treû lôùn leân trong caûnh ngheøo khoù neân ñöôïc goïi laø Baàn-sanh. moät hoâm Baàn-sanh cuøng baïn ñoàng hoïc ñeán trong Truùc laâm nhìn thaáy bieåu ñoà voøng troøn sanh töû lieàn yeâu caàu Bí-soâ giaûi thích, Bí-soâ noùi: “Ñaây laø naêm coõi Naïi-laïc-ca, baøng sanh, ngaï quyû, ngöôøi vaø trôøi sai khaùc nhau”, Baàn-sanh hoûi: “Höõu tình trong coõi Naïi-laïc-ca naøy ñaõ taïo nghieäp gì maø phaûi chòu khoå bò caét xeû thaân theå…?”, Bí-soâ noùi: “Do taïo möôøi nghieäp aùc vôùi taâm thoâ troïng thöôøng laøm aùc khoâng döùt neân phaûi chòu quaû khoå naøy”, Baàn-sanh hoûi: “Loaøi baøng sanh naøy ñaõ taïo ng- hieäp gì maø phaûi chòu khoå aên nuoát laãn nhau?”, Bí-soâ noùi: “Do taïo möôøi nghieäp aùc vôùi taâm aùc nheï hôn, nhöng thöôøng laøm aùc khoâng döùt neân phaûi chòu quaû khoå naøy”, Baàn-sanh hoûi: “Loaøi ngaï quyû naøy ñaõ taïo nghieäp gì

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 34
478

maø phaûi chòu khoå ñoùi khaùt böùc baùch?”, Bí-soâ noùi: “Do boûn xeûn khoâng chòu boá thí, khi thaáy ngöôøi khaùc boá thí thì ngaên chaän; ñoái vôùi tam baûo, cha meï, toân thaân khoâng coù taâm cung kính cuùng döôøng, thöôøng laøm khoâng döùt neân phaûi chòu quaû khoå nhö theá “, laïi hoûi: “Loaøi trôøi do taïo nghieäp gì maø ñöôïc quaû vui thaéng dieäu?”, ñaùp: “Do tu möôøi nghieäp thieän vôùi taâm aân troïng, kính tín Tam baûo, thoï trì caám giôùi neân môùi ñöôïc quaû vui thaéng dieäu

nhö theá", laïi hoûi: "Loaøi ngöôøi do taïo nghieäp gì maø tuy ôû trong choã vui laïi coù caùi khoå dong ruoãi tìm caàu?", ñaùp: "Do tu möôøi nghieäp thieän vôùi taâm ít aân troïng hôn nhöng thöôøng coù tu taäp neân coù quaû khoå vui nhö theá". Baàn-sanh nghe roài noùi: "Thaùnh giaû, con khoâng muoán ñoïa vaøo ba coõi döôùi, con muoán sanh vaøo coõi trôøi ngöôøi, nhöng con phaûi laøm gì ñeå ñöôïc sanh leân coõi trôøi?", Bí-soâ noùi: "Neáu con coù theå ôû trong phaùp luaät kheùo thuyeát giaûng cuûa Phaät xuaát gia sieâng tu ñoaïn tröø phieàn naõo, neáu trong ñôøi naøy chöa chöùng quaû thì khi maïng chung seõ sanh leân coõi trôøi", Baàn-sanh hoûi: "Neáu xuaát gia thì phaûi tu taäp nhöõng gì?", Bí-soâ noùi: "Troïn ñôøi tu phaïm haïnh", Baàn-sanh noùi: "Vaäy thì con khoâng theå laøm ñöôïc. Thaùnh giaû, coøn tu nghieäp gì khaùc coù theå sanh leân coõi trôøi?", Bí-soâ noùi: "Thoï taùm chi giôùi laøm caän truï nam hay naêm hoïc xöù laøm caän söï nam", Baàn-sanh hoûi: "Thoï roài phaûi tu taäp nhöõng gì?", Bí-soâ noùi: "Moät ngaøy moät ñeâm hay troïn ñôøi khoâng saùt sanh, troäm caép, taø daâm, voïng ngöõ…", Baàn-sanh noùi: "Ñeàu naøy con cuõng khoâng laøm ñöôïc. Thaùnh giaû, coøn tu nghieäp gì khaùc coù theå sanh leân coõi trôøi khoâng?", Bí-soâ noùi: "Neáu tu nghieäp phöôùc cuùng döôøng thöùc aên cho Phaät vaø Taêng thì coù theå sanh leân coõi trôøi", Baàn-sanh hoûi: "Muoán cuùng döôøng thöùc aên cho Phaät vaø Taêng thì caàn khoaûng bao nhieâu taøi vaät?", Bí-soâ noùi: "Khoaûng naêm traêm kim tieàn", Baàn-sanh noùi: "Vieäc naøy con coù theå laøm ñöôïc", noùi roài lieàn ñaûnh leã Bí-soâ. Veà ñeán nhaø lieàn thöa vôùi meï: "Vöøa roài con ñeán trong Truùc laâm thaáy treo bieåu ñoà voøng troøn sanh töû, con khoâng muoán ñoïa vaøo ba coõi aùc, con raát muoán sanh leân coõi trôøi, meï coù muoán sanh leân coõi trôøi khoâng?", ngöôøi meï ñaùp laø muoán, Baàn-sanh noùi: "Vaäy meï haõy cho con naêm traêm kim tieàn ñeå con thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø Taêng, nhôø phöôùc nghieäp naøy coù theå sanh leân coõi trôøi", ngöôøi meï noùi: "Con moà coâi cha töø nhoû vaø lôùn leân trong caûnh ngheøo khoù, trong nhaø ta laøm gì coù ñeán naêm traêm kim tieàn", Baàn-sanh noùi: "Neáu vaäy con seõ ñi laøm thueâ ñeå kieám ñuû soá tieàn ñoù", ngöôøi meï noùi: "Con coøn nhoû söùc yeáu laøm sao coù theå ñi laøm thueâ ñöôïc", Baàn-sanh noùi: "Con seõ coá gaéng". Ngöôøi meï thaáy yù con ñaõ quyeát neân kh6ng ngaên caûn, Baàn-sanh ra chôï hoûi thaêm coù ai caàn ngöôøi laøm thueâ ñeå xin laøm, tuy luùc ñoù coù Baø-la-moân cö só caàn tìm ngöôøi nhöng ñeàu

khoâng hoûi ñeán Baàn-sanh, ñeán khi chôï tan Baàn-sanh môùi trôû veà nhaø, ngöôøi meï hoûi coù tìm ñöôïc choã laøm khoâng, Baàn-sanh ñaùp laø khoâng, ngöôøi meï noùi: "Con phaûi aên maëc raùch röôùi ñeán ñöùng trong choã nhöõng ngöôøi xin vieäc laøm, ngöôøi caàn thueâ troâng thaáy môùi keâu con laøm". Baàn-sanh laøm theo lôøi meï chæ daïy ñöùng trong choã nhöõng ngöôøi xin vieäc laøm, coù moät tröôûng giaû muoán xaây caát nhaø caàn tìm nhieàu ngöôøi laøm thueâ, nhöng khoâng hoûi tôùi Baàn-sanh, Baàn-sanh hoûi Tröôûng giaû: "Vì sao oâng khoâng thueâ toâi laøm vieäc?", Tröôûng giaû noùi: "Ta thaáy ngöôi oám yeáu sôï laøm khoâng ñöôïc

vieäc", Baàn-sanh noùi: "OÂng xem khaû naêng laøm tröôùc roài traû tieàn coâng sau", Tröôûng giaû noùi: "Vaäy cuoái ngaøy maõn vieäc môùi traû tieàn coâng, chòu khoâng?", Baàn-sanh noùi: "Neáu oâng thaáy toâi laøm khoâng ñöôïc vieäc thì khoûi phaûi traû tieàn coâng". Tröôûng giaû nghe noùi vaäy lieàn thueâ Baàn-sanh laøm, nhöõng ngöôøi laøm thueâ kia laøm vieäc khoâng coù taän taâm thaáy Baàn-sanh heát söùc laøm vieäc nhö vaäy lieàn noùi: "Ngöôi neân bieát, laøm thueâ thì chæ neân laøm cho qua ngaøy, cuoái ngaøy laáy tieàn coâng, khoâng caàn phaûi heát söùc laøm cho khoå thaân nhö vaäy", Baàn-sanh noùi: "Toâi nay sanh trong nhaø ngheøo laø do ñôøi tröôùc ñaõ taïo nghieäp aùc, neáu nay laïi khi doái ngöôøi thì ñôøi sau seõ sanh vaøo choã khoå hôn", nhöõng ngöôøi laøm thueâ noùi: "Ngöôi chöa hieåu bieát gì thì cöù ra söùc laøm, khoâng bao laâu sau ngöôi seõ coøn löôøi hôn caû chuùng ta". Trong luùc laøm vieäc Baàn-sanh kheùo keå chuyeän khieán moïi ngöôøi caûm thaáy höùng thuù neân coâng vieäc laøm coù keát quaû nhieàu hôn, Tröôûng giaû cho laø coù theâm ngöôøi laøm thueâ neân hoûi, sau khi bieát roõ nguyeân do lieàn traû tieàn coâng gaáp ñoâi cho Baàn-sanh, Baàn-sanh noùi: "Neáu oâng vöøa yù thì cho toâi laøm ñeán khi xaây caát xong, oâng haõy caát giuøm soá tieàn coâng naøy ñeán luùc ñoù haõy ñöa cho toâi luoân moät laàn". Tröôûng giaû baèng loøng, ñeán khi ngoâi nhaø ñöôïc xaây caát xong môùi tính tieàn traû cho Baàn-sanh toång coäng ñöôïc boán traêm naêm möôi kim tieàn, Baàn-sanh thaáy chöa ñuû soá tieàn thieát thöïc cuùng döôøng neân ñöùng khoùc, Tröôûng giaû hoûi nguyeân do, Baàn-sanh noùi: "Toâi laøm thueâ coát laø ñeå kieám ñuû naêm traêm kim tieàn thieát trai cuùng döôøng Phaät vaø taêng, nay thaáy chöa ñuû neân toâi khoùc", Tröôûng giaû noùi: "Neáu laøm vieäc phöôùc naøy thì ta seõ giuùp theâm cho ngöôi soá tieàn coøn laïi", Baàn-sanh noùi: "Neáu ñeå tröôûng giaû theâm vaøo thì traùi boån nguyeän, laøm sao toâi ñöôïc sanh leân coõi trôøi", Tröôûng giaû noùi: "Ngöôi do tín taâm cuùng döôøng Phaät vaø Taêng phaûi khoâng?", ñaùp laø phaûi, Tröôûng giaû noùi: "Neáu laø do tín taâm thì ngöôi neân ñeán hoûi Theá toân, Phaät daïy theá naøo ngöôi phuïng haønh nhö theá aáy". Baàn-sanh lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài baïch: "Theá toân, con vì muoán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng neân ñi laøm thueâ mong kieám ñöôïc ñuû soá naêm traêm kim tieàn, nhöng cuoái cuøng cuõng khoâng

ñuû soá, Tröôûng giaû laø ngöôøi ñaõ thueâ con laøm vieäc thaáy vaäy muoán giuùp theâm cho ñuû, con coù neân nhaän hay khoâng?", Phaät noùi neân nhaän, Baàn- sanh noùi: "Neáu con nhaän soá tieàn cuûa ngöôøi khaùc giuùp theâm vaøo, con sôï khoâng ñöôïc sanh leân coõi trôøi", Phaät noùi: "Khi con phaùt taâm thì con ñöôïc sanh leân coõi trôøi roài, huoáng chi nay thieát cuùng laïi khoâng ñöôïc sanh leân coõi trôøi hay sao?". Baàn-sanh vaâng lôøi Phaät daïy ñaûnh leã Phaät roài trôû veà choã tröôûng giaû nhaän tieàn, sau ñoù trôû veà thöa vôùi meï: "Ñaây laø naêm traêm kim tieàn, xin meï hay chuaån bò lo lieäu caùc moùn aên cuùng döôøng Phaät vaø Taêng", ngöôøi meï noùi: "Nhaø mình ngheøo thieáu neân khoâng coù ñuû vaät duïng ñeå thieát thöïc cuùng döôøng, con neân ñeán nhaø tröôûng giaû xin oâng cho pheùp ñöôïc ôû beân

nhaø oâng thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø taêng". Baàn- sanh nghe lôøi meï ñeán nhaø Tröôûng giaû xin oâng cho pheùp ôû beân nhaø oâng thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø taêng, Tröôûng giaû nghe roài suy nghó: "Ta vöøa caát xong ngoâi nhaø lieàn thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø Taêng cuõng laø vieäc toát", nghó roài lieàn baèng loøng. Baàn-sanh nghe roài trôû veà cho meï hay ñeå meï mua saém vaät thöïc mang ñeán nhaø tröôûng giaû, sau ñoù ñeán choã Phaät ñaûnh leã baïch Phaät: "Cuùi xin Theá toân saùng mai ñeán nhaø cuûa tröôûng giaû thoï con cuùng döôøng", Phaät im laëng nhaän lôøi, Baàn-sanh bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã ra veà ñeán baùo cho Tröôûng giaû bieát, Tröôûng giaû lieàn giuùp Baàn-sanh lo lieäu moïi thöù, saùng ngaøy traûi toøa, ñeå nöôùc röûa chaân, raûi höông hoa roài sai söù ñeán baïch Phaät: "Xin Phaät bieát thôøi". Saùng sôùm Phaät cuøng Thaùnh chuùng ñeân nhaø tröôûng giaû, Luïc chuùng hoûi vò Thoï söï: "Hoâm nay ai thænh Phaät vaø Taêng?", vò Thoï söï ñaùp laø Baàn-sanh, Luïc chuùng lieàn noùi vôùi nhau: "Ngöôøi aáy laøm thueâ kieám tieàn thieát cuùng, thöùc aên uoáng chaéc cuõng thöôøng, chuùng ta neân ñeán nhaø quen bieát thoï tieåu thöïc tröôùc roài ñeán choã thieát cuùng sau". Luùc ñoù Baàn-sanh thaáy Phaät vaø ñaïi chuùng an toïa roài beøn daâng cuùng caùc moùn aên thöôïng dieäu khieán ñeàu ñöôïc no ñuû, chæ rieâng coù Luïc chuùng laø aên ít, Baàn-sanh lieàn ñeán choã Phaät hoûi: "Con thaáy trong Thaùnh chuùng coù vaøi vò aên raát ít, nhö vaäy coù trôû ngaïi vieäc sanh thieân cuûa con khoâng?", Phaät noùi: "Chæ caàn vaøo choã ngoài cuõng ñuû sanh thieân huoáng chi laø Phaät vaø taêng ñaõ thoï thöïc". Baàn-sanh thaáy Phaät vaø taêng thoï thöïc xong vaø thaâu baùt roài lieán laáy gheá thaáp ngoài moät beân nghe Phaät noùi dieäu phaùp, Phaät noùi dieäu phaùp chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài cuøng Thaùnh chuùng ra veà. Luùc ñoù coù naêm traêm thöông nhôn ñeán thaønh Vöông xaù, ngaøy môùi ñeán gaëp tieát hoäi neân haøng hoùa mang theo chöa buoân baùn ñöôïc, muoán tìm choã mua ñoåi thöùc aên, nghe bieát nhaø Tröôûng giaû vöøa thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø taêng lieàn tìm ñeán gaëp Tröôûng giaû muoán ñoåi laáy thöùc aên dö, Tröôûng giaû noùi: "Nhöõng thöùc aên naøy ñeàu laø cuûa thieáu

nieân ñoù thieát cuùng Phaät vaø Taêng", caùc thöông nhôn ñeán choã Baàn-sanh ngoû yù muoán ñoåi laáy thöùc aên dö, Baàn-sanh noùi: "Nhöõng thöùc aên dö naøy xin bieáu cho caùc vò". Caùc thöông nhôn aên no ñuû roài caùm ôn vaø khen ngôïi thieáu nieân roài hoûi tröôûng giaû laø con cuûa ai, tröôûng giaû noùi: "Caäu aáy laø con cuûa tröôûng giaû teân ", vò thöông chuû nghe roài lieàn noùi: "Neáu nhö vaäy thì caäu aáy laø con cuûa ngöôøi baïn tri thöùc cuûa toâi". Thöông chuû beøn laáy ñaïi ñieäp ra traûi treân ñaát ñeå moät ít chaâu baùu leân ñoù roài noùi vôùi caùc thöông nhôn: "Trong caùc vò tuøy yù cho ít nhieàu ñeå vaøo ñaây", chæ moät laùt sau treân ñaïi ñieäp coù moät ñoáng chaâu baùu, thöông chuû mang ñeán ñöa cho Baàn-sanh baûo nhaän laáy. Baàn-sanh noùi: "Toâi chæ bieáu thöùc aên chöù khoâng caàu ñoåi laáy chaâu baùu", thöông chuû noùi: "Soá chaâu baùu naøy khoâng phaûi laø duøng trao ñoåi maø ñaây laø chuùng toâi hoan hæ bieáu taëng cho caäu", Baàn-sanh noùi:

“Toâi thieát thöïc cuùng döôøng laø mong caàu ñöôïc sanh thieân, tuy laø caùc vò hoan hæ bieáu taëng nhöng toâi thaät khoâng daùm nhaän vì do duyeân naøy coù theå trôû ngaïi vieäc sanh thieân cuûa toâi”, thöông chuû noùi: “Caäu coù tin Phaät khoâng?”, ñaùp laø tin, thöông chuû noùi: “Neáu tin thì caäu neân ñeán hoûi Phaät. Phaät daïy nhö theá naøo caäu phuïng haønh theo nhö theá aáy”. Baàn-sanh lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài baïch Phaät: “Theá toân, con thieát thöïc cuùng döôøng Phaät vaø taêng roài, nhöõng thöùc aên dö con bieáu cho naêm traêm thöông nhôn töø xa ñeán. Hoï aên no ñuû roài hoan hæ bieáu taëng con raát nhieàu chaâu baùu, con coù neân nhaän hay khoâng?”, Phaät noùi neân nhaän, Baàn-sanh noùi: “Neáu con nhaän soá chaâu baùu naøy thì coù trôû ngaïi vieäc sanh thieân cuûa con khoâng?”, Phaät noùi: “Ñaây laø hoa baùo, quaû baùo ôû sau”. Baàn-sanh ñaûnh leã Phaät roài ra veà ñeán choã caùc thöông nhôn nhaän laáy soá chaâu baùu maø hoï bieáu taëng. Luùc ñoù trong thaønh Vöông xaù coù moät tröôûng giaû Thuû voïng laâm bònh qua ñôøi, khoâng coù con keá töï neân moïi ngöôøi muoán tìm ngöôøi coù ñaïi phöôùc ñöùc ñeå laäp laøm Thuû voïng, nhöng bieát ai laø ngöôøi coù ñaïi phöôùc ñöùc. Coù moät ngöôøi trí noùi vôùi moïi ngöôøi: “Neân boû nhieàu loaïi ñaäu trong moät caùi huû, moãi ngöôøi thoø tay vaøo boác neáu ai boác ñöôïc ñaäu thuaàn moät maøu thì ngöôøi ñoù ñöôïc laäp leân laøm Thuû voïng”, moïi ngöôøi ñeàu ñoàng yù vaø laøm theo nhö lôøi ngöôøi trí noùi, ai naáy ñeàu boâc ñöôïc nhöõng haït ñaäu nhieàu maøu chæ rieâng coù Baàn-sanh laø boác ñöôïc nhöõng haït ñaäu thuaàn moät maøu. Trong loøng moïi ngöôøi khoâng muoán laäp moät ngöôøi laøm thueâ nhö Baàn-sanh leân laøm Thuû voïng neân hoï baûo Baàn-sanh boác laïi nhö vaäy ñeán ba laàn, laàn naøo cuõng boác ñöôïc nhöõng haït ñaäu thuaàn moät maøu. Moïi ngöôøi cho laø vieäc hi höõu noùi vôùi nhau: “Ngöôøi nay nhaát ñònh coù thieân thaàn gia hoä, chuùng ta neân ñoàng taâm laäp leân laøm Thuû voïng”, baøn xong moïi ngöôøi cuøng baùi thænh Baàn-sanh leân laøm Thuû voïng. Tröôûng giaû thueâ Baàn-sanh laøm vieäc

tröôùc kia thaáy vieäc naøy roài lieàn ñem con gaùi gaû cho Baàn-sanh laøm vôï. Luùc ñoù Baàn-sanh nhôø oai löïc cuûa nghieäp thieän neân trong nhaø chaâu baùu boång töï sanh, neân töø ñoù ñöôïc goïi laø Thieän sanh tröôûng giaû. Tröôûng giaû suy nghó: “Nay ta ñöôïc quaû baùo nhö theá ñeàu laø nhôø söùc oai thaàn cuûa Phaät, ta neân thænh Phaät vaø taêng veà nhaø cuùng döôøng”, nghó roài lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát dieäu phaùp roài baïch Phaät: “Cuùi xin Phaät töø bi cuøng caùc Bí-soâ saùng mai ñeán nhaø con thoï thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi, Thieän sanh bieát Phaät nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã roài ra veà. Trong ñeâm aáy lo lieäu ñuû caùc moùn aên thöôïng dieäu... cho ñeán caâu Thieän sanh thaáy Phaät vaø taêng thoï thöïc xong vaø thaâu baùt roài lieàn laáy gheá nhoû ngoài moät beân nghe phaùp, Phaät tuøy caên cô vaø yù muoán cuûa thieän sanh maø noùi phaùp khieán cho ñöôïc khai ngoä, ngay nôi choã ngoài hai vôï choàng Thieän sanh ñeàu ñöôïc Kieán ñeá. Thieän sanh baïch Phaät: “Theá toân, chuùng con nhôø Phaät ñöôïc quaû giaûi thoaùt, ñieàu nay khoâng phaûi do cha meï, toân thaân... sa

moân, Baø-la-moân maø ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt chuùng con ra khoûi ba ñöôøng aùc, ñaët chuùng con vaøo coõi trôøi ngöôøi döùt heát meù khoå ñöôïc an laïc Nieát-baøn, chöùng ñöôïc sô quaû. Chuùng con nay xin quy y Tam baûo, xin phaät chöùng tri cho chuùng con laø OÂ-ba-saùch- ca vaø OÂ-ba-tö-ca, töø nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù". Phaät noùi phaùp yeáu chæ day ñöôïc lôïi hæ roài lieàn cuøng ñaïi chuùng trôû veà truù xöù, luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân, tröôûng giaû Thieän sanh ñaõ taïo nghieäp gì maø phaûi laøm thueâ möôùn, laïi do taïo nghieäp gì maø trong nhaø chaâu baùu töï sanh?", Phaät noùi: "Nghieäp maø tröôùc kia tröôûng giaû Thieän sanh ñaõ taïo, nay do nhaân duyeân hoïâi hoïp ñöôïc thaønh thuïc, quaû baùo khoâng maát. Taát caû höõu tình tröôùc kia ñaõ taïo nhöõng nghieäp thieän aùc gì ñeàu chaúng phaûi do ñòa thuûy hoûa phong ôû ngoaøi giôùi maø nghieäp quaû ñöôïc thaønh thuïc, chính laø do uaån xöù giôùi cuûa töï thaân maø nghieäp quaû ñöôïc thaønh thuïc". Phaät lieàn noùi keä: "Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi ñuû, Töï thoï laáy quaû baùo". Caùc Bí-soâ haõy laéng nghe: Thuôû xöa, trong moät tuï laïc coù moät tröôûng giaû giaøu coù, thoï duïng ñaày ñuû. Vaøo thaùng muøa xuaân, hoa nôû khaép vöôøn, caây coû xanh töôi, nöôùc ao trong xanh, laïi coù caùc loaïi chim nhö Xaù lôïi, Anh vuõ… hoøa nhaõ hoùt vang, tröôùc caûnh vaät khaû aùi nhö theá neân tröôûng giaû cuøng quyeán thuoäc ñeán trong vöôøn thöôûng ngoaïn. Luùc ñoù ôû theá gian khoâng coù Phaät, chæ coù Ñoäc giaùc ra ñôøi, vì thöông xoùt haïng ngöôøi ngheøo

khoå neân vò Ñoäc giaùc naøy ôû choã ñôn sô vaø thoï thöùc aên thoâ dôû. Vò Ñoäc giaùc naøy du haønh ñeán tuï laïc, vaøo saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thoân khaát thöïc boång khôûi nghó: "Taïi sao ta laïi vì caùi thaân khoù thoûa maõn naøy maø vaát vaû vaøo thoân khaát thöïc, ta neân ôû trong vöôøn, tuøy ngöôøi ñeán trong vöôøn boá thí gì, ta thoï caùi aáy", nghó roài vò ñoäc giaùc vaøo trong vöôøn. Luùc ñoù tröôûng giaû töø xa nhìn thaáy vò Ñoäc giaùc oai nghi ngôøi saùng lieán sanh tín kính, ñeán ñaûnh leã baïch raèng: "Thaùnh giaû, toâi muoán caàu phöôùc, cuùi xin Thaùnh giaû haõy ôû trong vöôøn thoï toâi cuùng döôøng", vò Ñoäc giaùc im laëng nhaän lôøi, baét ñaàu töø hoâm ñoù tröôûng giaû haèng ngaøy ñeán trong vöôøn hieán cuùng thöùc aên cho vò Ñoäc giaùc. Sau ñoù vì coù vieäc phaûi ñi ñeán thoân khaùc neân tröôûng giaû daën vôï: "Toâi coù vieäc phaûi ñi ñeán thoân khaùc, hieàn thuû ôû nhaø nhôù haèng ngaøy mang thöùc aên cuùng döôøng vò Ñoäc giaùc, ñöøng ñeå thieáu thoán". Ngöôøi vôï nhôù lôøi choàng daën neân saùng naøo cuõng lo lieäu thöùc aên mang ñeán trong vöôøn cuùng döôøng vò ñoäc giaùc, ñöùa con thaáy vaäy lieàn noùi vôùi meï: "OÂng aáy khoâng chòu laøm vieäc, cöù ngoài ôû ñoù thoï ngöôøi khaùc cuùng thöùc aên haèng ngaøy", ngöôøi meï noùi: "Vò aáy laø thaéng phöôùc ñieàn, con khoâng neân taïo toäi troïng khaåu nghieäp naøy". Thôøi gian sau tröôûng giaû trôû veà hoûi vôï coù cuùng döôøng thöùc aên ñaày ñuû khoâng, ngöôøi vôï noùi: "Cuùng döôøng thöùc aên ñaày ñuû, nhöng ñöùa con chuùng ta ñaõ taïo toäi troïng khaåu

nghieäp", tröôûng giaû nghe noùi roài lieàn suy nghó: "Do khoâng bieát neân con ta töï haïi thaân, seõ bò ñoïa vaøo coõi aùc", nghó roài lieàn daãn con ñeán choã vò Ñoäc giaùc, vò Ñoäc giaùc töø xa troâng thaáy hai cha con ñi ñeán quaùn bieát phaûi duøng thaân thuyeát phaùp chöù khoâng theå duøng lôøi. Vì thöông töôûng ñöùa con cuûa tröôûng giaû neân vò Ñoäc giaùc hieän ñaïi thaàn thoâng bay leân hö khoâng bieán hoùa möôøi taùm caùch, treân thaân phoùng ra löûa, döôùi thaân tuoân ra nöôùc... Haøng phaøm phu khi thaáy thaàn bieán naøy lieàn bò chieát phuïc cuõng nhö caây ñaïi thoï bò gaûy ñoå, ñöùa con cuûa tröôûng giaû moïp xuoáng ñaûnh leã saùm hoái. Tröôûng giaû baïch raèng: "Xin Thaùnh giaû töø bi thöông xoùt hieän trôû xuoáng thoï con cuùng döôøng", vò Ñoäc giaùc lieàn hieän thaân trôû xuoáng, hai cha con ñaûnh leã cuùng döôøng roài phaùt nguyeän: "Ñaây laø ñaïi phöôùc ñieàn neân cuùng döôøng maø con laïi noùi ra lôøi aùc huûy baùng, nguyeän con ôû ñôøi sau chôù thoï khoå baùo. Coâng ñöùc cuùng döôøng naøy con xin nguyeän ñôøi sau ñöôïc sanh trong nhaø giaøu coù, ñoái vôùi vò naøo hôn Ñaïi sö naøy con seõ thöøa söï khoâng coù nhaøm chaùn vaø ñöôïc quaû thuø thaéng". Naøy caùc Bí-soâ, con oâng tröôûng giaû xöa kia chính laø tröôûng giaû thieän sanh ngaøy nay, do ñoái vôùi vò ñoäc giaùc noùi ra lôøi aùc maéng laø khoâng chòu laøm vieäc maø cöù thoï ngöôøi khaùc cuùng döôøng, neân trong naêm traêm ñôøi thöôøng laøm thueâ möôùn cho ngöôøi, ñeán ngaøy nay nghieäp aùc aáy môùi

döùt. Laïi do coâng ñöùc cuùng döôøng phaùt nguyeän sanh trong nhaø giaøu coù... neân gaëp ñöôïc ta nghe phaùp vaø ñöôïc quaû thuø thaéng, ñöôïc thaéng quaû roài quy y, thöøa söï khoâng coù nhaøm chaùn. Naøy caùc Bí-soâ, neáu taïo nghieäp thuaàn ñen thì ñöôïc quaû dò thuïc thuaàn ñen, taïo nghieäp thuaàn traéng thì ñöôïc quaû dò thuïc thuaàn traéng, taïo nghieäp ñen traéng xen taïp thì ñöôïc quaû dò thuïc ñen traéng xen taïp. Cho neân caùc Bí-soâ neân xa lìa nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp ñen traéng xen taïp, neân tu nghieäp thuaàn traéng ñeå ñöôïc quaû baùo thuaàn traéng, neân hoïc nhö theá". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù. Luùc ñoù Theá toân du haønh ñeán thaønh Quaûng nghieâm, truï trong Cao caùc ñöôøng beân ao Di haàu, trong thaønh coù tröôûng giaû teân laø Duõng-lôïi nghe tin Phaät ôû trong Cao caùc ñöôøng lieàn ñeán ñaûnh leã roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát dieäu phaùp, Phaät noùi phaùp chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, tröôûng giaû lieàn baïch Phaät: "Cuùi xin Phaät thöông xoùt cuøng chuùng taêng saùng mai ñeán nhaø con thoï thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi, tröôûng giaû bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã roài ra veà. Veà ñeán nhaø tröôûng giaû lieàn ñoác thuùc gia nhaân lo lieäu caùc moùn aên thöôïng dieäu ñeå saùng mai cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Saùng ngaøy tröôûng giaû traûi toøa, ñeå nöôùc röûa chaân... roài sai söù ñeán baïch Phaät: "Thöùc aên ñaõ chuaån bò xong, cuùi xin Phaät bieát thôøi". Luïc chuùng tröôùc ñoù ñaõ ñeán nhaø cuûa moân ñoà, hoï thaønh kính môøi thoï tieåu thöïc, luïc chuùng noùi laø ñaõ thoï ngöôøi khaùc thænh thöïc roài, nhöng caùc moân ñoà naøi duøng baùnh Yeâm-moät-la, khoâng töø choái ñöôïc neân aên no. Luùc ñoù coù moät

Bí-soâ ñi ngang qua, caùc moân ñoà ra môøi vaøo duøng baùnh, Bí-soâ noùi: “Toâi haønh phaùp Nhaát toïa thöïc”, moân ñoà noùi: “Neáu vaäy xin haõy mang ñi ñeán choã phoù thöïc roài duøng”, noùi roài lieàn laáy caùi baùt nhoû ñöïng baùnh Yeâm-moät-la ñöa cho Bí-soâ. Tuy tröôûng giaû Duõng-lôïi thænh Phaät vaø Phaät ñaõ nhaän lôøi nhöng saùng hoâm ñoù Phaät khoâng ñi phoù thöïc. Coù naêm nhaân duyeân Phaät khoâng ñi phoù thöïc: Moät laø töï muoán yeân tónh, hai laø noùi phaùp cho chö thieân, ba laø thaêm bònh, boán laø xem xeùt ngoïa cuï, naêm laø cheá hoïc xöù cho caùc ñeä töû. Trong tröôøng hôïp naøy Phaät muoán cheá hoïc xöù neân môùi baûo ngöôøi laáy thöùc aên mang veà. Luùc ñoù tröôûng giaû Duõng-lôïi thaáy chö taêng ñaõ an toïa lieàn daâng cuùng caùc moùn aên thöôïng dieäu, chö taêng ñeàu aên ñöôïc no ñuû, tröôûng giaû boång thaáy moät Bí-soâ laáy baùnh Yeâm-moät-la töø trong baùt nhoû ra aên lieàn ñi ñeán tröôùc Bí-soâ ñoù. Bí-soâ thaáy tröôûng giaû nhìn mình nhö muoán noùi ñieàu gì neân noùi: “Khoâng phaûi chæ mình toâi aên baùnh Yeâm-moät-la, Luïc chuùng Bí-soâ cuõng ñaõ aên roài”, Tröôûng giaû nghe roài noåi giaän noùi: “Thaùnh giaû cho raèng trong nhaø toâi khoâng coù thöù baùnh aáy hay sao?”, noùi roài lieàn baûo ngöôøi nhaø mang baùnh ra. Luùc ñoù Bí-soâ laáy thöùc

aên mang veà cho Phaät, Phaät hoûi: “Hoâm nay chuùng taêng thoï thöïc coù ñöôïc no ñuû khoâng”, ñaùp: “Taát caû ñeàu ñöôïc no ñuû, nhöng coù vaøi Bí-soâ laøm cho tröôûng giaû noåi giaän”, Phaät hoûi roõ nguyeân do roài noùi: “Tröôûng giaû noåi giaän laø ñuùng ñaïo lyù”. Theá toân thoï thöïc xong… ñeán xeá chieàu xuaát ñònh ñeán choã chuùng taêng tuï hoïp ngoài vaøo choã ngoài… quôû traùch Luïc chuùng roài baûo caùc Bí-soââ: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí- soâ aên nhieàu laàn, phaïm Ba-daät-ñeå-ca.” Sau ñoù coù Bí-soâ maéc bònh, thaày thuoác baûo neân duøng tieåu thöïc, Bí-soâ bònh noùi: “Theá toân ñaõ cheá ngaên khoâng ñöôïc aên nhieàu laàn”, thaày thuoác noùi: “Ñoái vôùi ngöôøi bònh thì ñaây laø phöông phaùp trò bònh höõu hieäu nhaát. Theá toân töø bi vì duyeân bònh seõ khai cho ñöôïc aên”, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi töø nhaân duyeân bònh. Sau ñoù laïi coù Bí-soâ vì lo lieäu coâng vieäc cuûa chuùng taêng hoaëc vieäc ôû Toát-ñoå-ba neân thaân theå suy yeáu, naèm khoâng daäy noåi, boû vieäc tu phaåm thieän. Caùc Baø-la-moân cö só tònh tín ñeán trong chuøa thaáy vaäy lieàn hoûi: “Phaät daïy phaûi sieâng naêng tu taäp, vì sao Thaùnh giaû laïi naèm hoaøi nhö vaäy?”, ñaùp: “Thaân toâi suy yeáu khoâng theå ngoài daäy noåi”, caùc thieän tín noùi: “Thaùnh giaû neân duøng tieåu thöïc”, … cho ñeán caâu Phaät noùi töø nhaân duyeân laøm vieäc. Theá toân töø thaønh Quaûng nghieâm trôû veà trong vöôøn Caáp, luùc ñoù caùc Bí-soâ ñi ñöôøng xa moõi meät neân thaân theå suy yeáu noùi vôùi nhau: “Neáu Phaät cho chuùng ta duøng tieåu thöïc thì duø ñi ñöôøng xa cuõng khoâng thaáy moõi meät”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi töø khi ñi ñöôøng. Luùc ñoù trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät tröôûng giaû töï laäp thôøi khoùa laø haèng thaùng trong boán ngaøy moàng taùm, möôøi laêm, hai möôi ba, ba möôi thoï taùm thaùnh chi caän truï hoïc xöù; laïi laäp thôøi khoùa laø neáu thænh caùc Bí-soâ veà nhaø thoï

thuïc, neáu Bí-soâ chöa ñeán thì seõ khoâng aên tröôùc. Cuøng ngaøy vôùi tröôûng giaû thænh thöïc cuõng coù nhieàu nhaø khaùc thænh thöïc neân khi söù giaû ñeán trong chuøa khoâng thaáy coù Bí-soâ, lieàn trôû veà baùo laïi. Tröôûng giaû hoûi roõ nguyeân do roài noùi: “Ngöôi haõy ñeán choã thænh thöïc tuøy thænh cho ñöôïc moät ngöôøi”, söù giaû vaâng lôøi ñi ñeán thì thaáy caùc Bí-soâ ñaõ thoï thöïc xong ñang töø choã thænh thöïc ñi ra, lieàn böôùc tôùi noùi: “Tröôûng giaû thænh caùc Bí-soâ ñeán nhaø thoï thöïc”, caùc Bí-soâ ñaùp laø ñaõ aên no roài, söù giaû lieàn trôû veà baùo laïi, tröôûng giaû nghe roài lieàn noùi: “Ngöôi ñeán baïch caùc Bí-soâ laø thoï thöïc xong tröôûng giaû seõ cuùng ñaïi ñieäp”, söù giaû vaâng lôøi ñeán choã caùc Bí-soâ baïch laïi lôøi cuûa tröôûng giaû, caùc Bí-soâ noùi: “Duø ñieäp lôùn hay nhoû, chuùng toâi cuõng khoâng theå ñi aên laàn nöõa”, söù giaû trôû veà baùo laïi. Vì hoâm ñoù caùc Bí-soâ khoâng ñeán thoï thöïc neân tröôûng giaû phaûi ñoaïn

thöïc. Haøng xoùm nghe bieát ñöôïc vieäc naøy lieàn cheâ traùch, caùc Bí-soâ nghe ñöôïc ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi tröø khi thí y. Luùc ñoù Phaät khen ngôïi ngöôøi thieåu duïc, trì giôùi, toân troïng giôùi, noùi phaùp tuøy thuaän roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, neân noùi laïi hoïc xöù naøy nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ aên nhieàu laàn, tröø thôøi nhaân duyeân khaùc, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Trieån chuyeån thöïc laø thöôøng thöôøng aên, aên nhieàu laàn. Thôøi nhaân duyeân khaùc laø khi bònh: Bí-soâ bònh neáu haønh phaùp nhaát toïa thöïc thì khoâng theå aên no; khi laøm vieäc chuùng cho ñeán lau queùt, khi ñi ñöôøng cho ñeán chæ ñi vaø veà nöûa traïm ñöôøng, khi thí y… ñeàu khoâng phaïm. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Khi thí y coù ñeán möôøi saùu caùch thí: Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù thöïc coù y, sau cuõng ñöôïc thænh coù thöïc coù y, Bí-soâ thoï caû hai nôi ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y sau ñöôïc thænh khoâng coù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc chôù thoï choã thænh sau, neáu thoï roài neân chuyeån cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng chuyeån cho ngöôøi khaùc, khi thoï phaïm AÙc-taùc, khi aên phaïm ñoïa. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y, sau cuõng ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeáu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y, sau ñöôïc thænh khoâng y cuõng khoâng coù giaù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc chôù thoï choã thænh sau, neáu thoï roài neân chuyeån cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng chuyeån cho ngöôøi khaùc, khi thoï phaïm AÙc-taùc, khi aên phaïm Ñoïa. (Ñaây laø boán caâu cuûa caùch thí y thöù nhaát). Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y, sau ñöôïc thænh coù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y, sau ñöôïc thænh khoâng coù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc boû choã thænh sau. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y, sau ñöôïc thænh coù y hoaëc coù giaù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y, sau ñöôïc thænh khoâng coù y, cuõng khoâng coù giaù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc chôù thoï choã thænh sau, neáu thoï roài neân chuyeån cho ngöôøi khaùc, neáu

khoâng chuyeån cho ngöôøi khaùc keát phaïm gioáng nhö treân (ñaây laø boán caâu cuûa caùch thí y thöù hai). Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, sau ñöôïc thænh coù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, sau ñöôïc thænh khoâng coù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc boû choã thænh sau. Neáu Bí-soâ tröôùc sau ñeàu ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, sau ñöôïc thænh khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, Bí-soâ neân htoï

choã thænh tröôùc chôù thoï choã thænh sau, neáu thoï roài neân chuyeån cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng chuyeån cho ngöôøi khaùc keát phaïm gioáng nhö treân (ñaây laø boán caâu cuûa caùch thí y thöù ba). Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, sau ñöôïc thænh coù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, sau ñöôïc thænh choã cuõng khoâng coù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc boû choã thænh sau. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, sau ñöôïc thænh coù y hay coù giaù y, Bí-soâ thoï caû hai choã ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ tröôùc ñöôïc thænh khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, sau ñöôïc thænh choã khoâng coù y cuõng khoâng coù giaù y, Bí-soâ neân thoï choã thænh tröôùc chôù neân thoï choã thænh sau, neáu thoï roài neân chuyeån cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng chuyeån cho ngöôøi khaùc keát phaïm gioáng nhö treân (Ñaây laø boán caâu cuûa caùch thí y thöù tö). Khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.